

ОБЩНСКИ НОВИНИ

ПРАЗНИК НА БУКВИТЕ

СУ САТОВЧА

12 АПРИЛ - МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА АВИАЦИЯТА И КОСМОНАВТИКАТА

По традиция всички първокласници, след като се научат да четат и пишат, показват знанията си пред своите родители. Това е т.нар. „Празник на буквите“.

СУ „Св. св. Кирил и Методий“ с. Сатовча, отбеляза 64-годишнината от полета на човек в Космоса, с проекти изготвени от учениците от 10 клас – Алия Джинали, Селина Арабаджиева, Катя Дичева, Надие Тефик, Даная Арнаудова и Миленка Калвунева и с кратка презентация за развитие на космическите изследвания.

На 12 април 1961 г. на борда на космическия кораб „Восток“ съветският летец Юрий Алексеевич Гагарин (9.3.1934 – 27.3.1968) извършва една обиколка на Земята и става първият човек в историята, полетял в космоса.

Тези 108 звездни минути в живота на Гагарин слагат началото на космическата одисея на човечеството. Първите му думи в открития космос са „Поехали“ (Да вървим).

На 18 март 1965 г. руският космонавт Леонов излиза за пръв път в открития Космос – продължителност 12 минути и 9 секунди.

Четири години по-късно е постигнат един от най-големите успехи на човечеството – Нийл Армстронг е първият човек стъпил на Луната. Космическият кораб „Аполо-11“ излита на 16 юли 1969г. Четири дни по-късно корабът влиза в окололунна орбита и на 21 юли 1969 г. Армстронг оставя първите човешки стъпки на Луната с думите „Една малка стъпка за човека - един огромен скок за човечеството“.

Астронавтът престоява на Луната 2 часа и 31 минути. На 10 април 1979 г. е изстрелян космическият кораб „Союз-33“ („Съюз-33“),

в който лети първият български космонавт Георги Иванов. Любопитен факт за Георги Иванов е неговият световен рекорд, който и до днес не е подобрен. Този рекорд е именно, че по времето на цялата мисия той остава спокоен, пулсът му не повишава нормата, дори когато мисията е прекратена и се налага да кацнат аварийно.

Днес спускаемият апарат на космически кораб „Союз 33“ се съхранява в Музея на авиацията край Пловдив.

На 7 юни 1988 г. излита вторият български космонавт Александър Александров.

По време на полета Александров извършва 59 успешни научни експеримента. Те са разработени от Института за космически изследвания при БАН с ръководител акад. Димитър Мишев. Научният експеримент „Люлин“, започнал тогава, продължава да се доразвива и днес. Дозиметър от серията „Люлин“ в момента лети на спътник около Марс.

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

Уважаеми жители на община Сатовча, Великден е празник, в който вярващите изричат своята молитва за здраве в семействата, спасение на душите и благополучие за всички.

Празник, който носи духовен мир, смирение и силна вяра в сърцата. Все качества, определящи човешкото в човека - това, което ни е най-необходимо в днешното забързано време.

От името на екипът ми и лично от свое име пожелавам на всички празнуващи да бъде мир в сърцата им, да бъде здраве по домовете им и да бъдат споделени радостите им.

Светли и спокойни празници, изпълнени с добри дела! Сатовча, април 2025 г.

Д-р Арбен Мименов
Кмет на община Сатовча

ОБЩНСКИ РАЗПОРЕДБИ
ЗАБРАНА ЗА ПАШУВАНЕ

С оглед предотвратяване нанасянето на щети на селскостопанското имущество – ливади, трайни насаждения и всички посевни площи, както и опазването на общинските озеленени площи и декоративна растителност, Кметът на общината д-р Арбен Мименов издаде заповед, с която забрани пускането на всякакъв вид добитък в селскостопанските земи, както и свободното пашуване в тях на територията на община Сатовча, считано от 10.04.2025 година до приключването на селскостопанската година - 01.10.2025 година.

Със заповедта се забранява пашуването и движението на добитъка по площадките, парковете и градините на територията на общината, като кметовете на населени мес-

та имат задължението по подходящ начин да уведомят населението и да организират опазването на селскостопанското имущество на територията на населеното място. При констатирани нарушения, кметовете на населени места се задължават да издирят нарушителите и наложат необходимата санкция за неспазване на разпоредбата, както и да предприемат необходимите мерки по възстановяване на нанесените вреди. Органите на реда ще подпомагат кметовете на населени места при изпълнението на служебните им задължения във връзка с прилагането на заповедта, а контролът по изпълнението ѝ е възложен на Илхан Карагъзов - директор на дирекция ПООСГРАОА и главен експерт „Земеделие и гори“.

Комисия за защита на потребителите (КЗП)
0700 111 22

Телефон на потребителя
0700 122 99

Давайте Вашето мнение и коментар за вестника на община Сатовча на редакционния ни телефон:

0700 010 006, 07541/20-75 или на адрес: с. Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 37

Открит е телефонен пост 070010006 в общината, можете да говорите толкова дълго, колкото поискате, само за 0,13 лв.

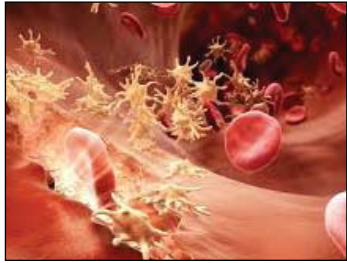
07541/20-66 – дежурен общински съвет за отбрана при Общинска администрация Сатовча

НОВИНИ

СЕДМИЧЕН КАЛЕНДАР

**16 април 2025 година, Сряда,
Ден на конституцията и
празник на юристите**

Професионален празник на българските юристи и съдебните служители. До 1991 г. денят се отбелязва на 4 декември като Ден на Конституцията и на юриста съгласно Решение 38 на Бюрото на Министерския съвет от 1979 г. На 16 април се отбелязва по инициатива на Съюза на юристите в България и с Решение 56/12 март 1991 г. и с Решение 879/16 декември 2010 г. на Министерския съвет. На 16 април през 1879 г. е приета Търновската конституция от Учредителното народно събрание (1878), свикано в Търново (дн. Велико Търново) на 10 февруари 1879 г. и закрито в деня на приемането ѝ.

**17 април 2025 година, Четвъртък,
Международен ден за борба с хемофилията**

17 април е Световният ден за борба с хемофилията. У нас се отбелязва от 1989 г. по инициатива на Световната федерация по хемофилия и Световната здравна организация. От 1995 е създадено Дружество по Хемофилия в България учредено от група болни с хемофилия,

родители на деца с хемофилия, както и медицински специалисти ангажирани в сферата на коагулопатите. Хемофилията е наследствено заболяване, което се предава от майката на синовете и се състои в неспособност на кръвта да се съсирва. В света има между 200 000 и 300 000 мъже с хемофилия. Приблизително 1 на всеки 5000 мъже се ражда с хемофилия, сочи световната статистика. При хора страдащи от заболяването всяка травма предизвиква трудно спиращи кръвоизливи. Освен, кожните кръвоизливи се наблюдава и кръвене от носа, венците, езика, при поникване и изваждане на зъби. Появяват се кръвоизливи (хематоми) в мускулите. Кръвоизливите в ставите (най-често коленните) причиняват болка, подуване, артроза с деформация и анакилоза с пълно обездвижване на ставите.

**20 Април 2025 година, Неделя,
Годишнина от Априлското въстание**

Априлското въстание избухва на 20 април 1876 г. по стар стил (2 май по нов стил). Избухва преждевременно в Копривщица, но същият ден въстават Панагюрище (20 април), Клисурса (20 април), Стрелча (20 април), а по-късно Брацигово (21 април), Перушица (23 април), Търновски революционен окръг (25 - 26 април), Батак (29 април) и много други селища. До края на май въстанието е потушено. Поради предателството на един от присъстващите депутати на събранията на Оборище, местните турски власти научават за взетите решения и предприемат незабавни контра действия. На 19 април конна полицейска група от Пловдив, предвождана от Неджиб ага, пристига в Копривщица, за да арестува ръководителите на местния революционен комитет. За да предотврати тази акция, Т. Каблешков заедно със своите другари напада конака, където се е установила турската полицейска част. При завързалата се престрелка част от турските заптиета са убити, а други, начело с Неджиб ага, успяват да се измъкнат и избягат. Веднага след извършеното нападение Т. Каблешков изпраща до Панагюрище, където се намират ръководителите на IV революционен окръг, и до други места бързо писмо, с което приканва всички българи към повсеместен бунт. Подписано

символично с кръвта на едно от убитите заптиета, то става известно като „Кървавото писмо“. Веднага след получаването на писмото в Панагюрище Бенковски обявява въстанието. Създава се Военен съвет, или т.нар. Привременно правителство, което става главен орган на революционната власт в IV революционен окръг. На него се възлага както ръководството на военните дела, така и осъществяването на новата гражданска власт в града. Той изпраща чета начело със стотника Ив. Парпулов - Орчо войвода, която да подпомогне въстаниците в Стрелча и осигури връзката между Панагюрище и Копривщица. Веднага след обявяването на въстанието П. Волон и Икономов се отправят към североизточните райони на окръга, а Бенковски, който междуременно организира своя конна дружина, т. нар. Хвърковата чета, се насочва към средногорските села Мечка, Поибрене, Мухово и др. и вдига населението на въстание.

ОБЩИНА ТРЯВНА ОБЯВЯВА НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЛИРИЧНО СТИХОТВОРЕНИЕ НА ИМЕТО НА ПЕТКО И ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВИ

Започва престижният Национален конкурс на името на Петко и Пенчо Славейкови, който и тази година ще търси най-доброто лирично авторско стихотворение. Литературната надпревара се организира ежегодно и е част от традиционните Национални Славейкови празници, които се провеждат под патронажа на президента на Република България. Те са най-значимото културно събитие в община Трявна и през 2025 г. ще се проведат от 19 до 22 юни включително.

Авторитетната „Славейковата награда“ се присъжда на български или чуждестранен автор за лирично стихотворение след провеждане на националния конкурс. Конкурсът е анонимен и няма възрастови ограничения. Авторите участват с едно стихотворение от максимум 30 стиха. Текстовете трябва да бъдат неиздавана досега поезия.

Приема се за неиздадено произведение това, което към крайната дата за участие в конкурса не е публикувано (на хартиен носител или в електронна книга) от издател в обособен том, включително в сборник от множество автори.

Не се допускат до участие стихотворения, появили се в Интернет сайтове и социални мрежи, както и такива, които са участвали, без да бъдат награждавани, в един или повече литературни конкурси.

Текстовете на чужд език трябва да бъдат придружени с превод на български език.

Авторите могат да изпращат своите произведения в електронен формат на следния имейл: slavkonkurs.tryavna@gmail.com в два файла – един файл само с текста (неподписан) и един файл – с текст, с името и фамилията на автора, адрес и телефон за връзка.

Произведения могат да бъдат изпращани и на хартиен носител в два екземпляра – един екземпляр само с текста (неподписан) и един екземпляр – с текст, с името и фамилията на автора, адрес и телефон за връзка. Двата екземпляра се слагат в общ плик, който се изпраща на адрес: гр. Трявна 5350, ул. „Ангел Кънчев“ № 21, Община Трявна, Национален конкурс за лирично стихотворение на името на Петко и Пенчо Славейкови.

Награди:

- **Славейкова награда – 2 500 лв. и почетен плакет.**

- **Втора награда – 1 000 лв. и почетен диплом.**

- **Трета награда – 500 лв. и почетен диплом.**

- **Награда на публиката – 500 лв. и почетен диплом. Наградата се присъжда след електронно гласуване на сайта на Община Трявна.**

Краен срок за изпращане на творбите – 10 май 2025 г. (за тези на хартиен носител важи датата на пощенското клеймо).

Всички творби се публикуват на официалния сайт на Община Трявна до 15 май 2025г. Гласуването за Наградата на публиката приключва на 29 май 2025 г.

Резултатите от журieranето и електронното гласуване се обявяват на 30 май 2025 г. на официалния сайт на Община Трявна.

Допълнителна информация може да получите на тел: 0899266227 или на имейл адрес: gosen.ralev@tryavna.bg – г-н Росен Ралев – старши експерт „Култура, образование, спорт и здравеопазване“ при Община Трявна.

Пожелаваме творческо вдъхновение на всички автори!

КОНКУРС ЗА ДЕТСКА РИСУНКА ПО ПОВОД 50-ГОДИШНИНАТА НА ДКТ – ВИДИН

По случай Световния ден на кукления театър и 50-годишния юбилей на Държавен куклен театър – Видин, каним всички малки почитатели на сценичното изкуство да се включат в конкурс за детска рисунка! Как да участвате? Нарисувайте любимия си спектакъл или герой от нашия театър. Формат: А4, материали по избор. Изпратете готовата рисунка като съобщение на страницата ни във Facebook, като добавите три имена на участника и телефон за връзка. Най-добрите рисунки ще получат награди! Допълнително предизвикателство! Освен рисунката, можете да ни изпратите снимка, направена в театъра (с кукла, актьор или декор), заедно с кратко послание за това какво означава кукленият театър за вас. В края на конкурса всички снимки и послания ще бъдат включени в специално юбилейно видео. Краен срок за участие: 23 април 2025 г.

ПРИТЧА ЗА БРЪМБАРА И ПЕПЕРУДАТА

Пеперудата и бръмбарът обитавали една и съща горска поляна. Веднъж един човек минавал през гората и щом видял бръмбара, го запитал:

- Има ли някъде наоколо красиви рози, които да набера?

- Не, не съм виждал никакви такива растения. Тук има само пръст, тор и изгубени вещи, които вече никога не ползва - отговорил бръмбарът и започнал да разказва на какви находки се е натъквал в този район.

Не минало много време и на същия човек му се наложило да мине пак през гората, за да търси тор. Този път обаче той забелязал пеперудата и решил да я попита:

- Знаеш ли тук някъде да има тор? Казаха ми, че е пълно. Искам да взема от нея.

- Не съм виждала подобна мръсотия. Тук има само красиви цветя и билки, които ухаят приказно - отвърнала пеперудата.

При тези думи човекът само се усмихнал и си казал наум: Ясно! И при животните е

както при нас хората - виждат само това, което искат да видят. Когато сме ведри, ние човеците винаги ще открием какво да изпълни ежедневието ни с красота. Когато сме мрачни пък, ще намерим за какво да се хванем, за да стане денят ни още по-лош.

ФОТООБЕКТИВЪ

Ако желаете да публикувате и Ваши интересни фотоси, моля изпращайте материалите си на адрес:
Сатовча 2950, ул. "Тодор Шопов" №37, факс: 07541/20-95,
e-mail: sатовчабл@abv.bg

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

ОТПАДА КОНТАКТНАТА БЕЛЕЖКА ПРИ ОТСЪСТВИЕ НА ДЕТЕТО ОТ ЯСЛА

При отсъствие на дете от яслата повече от 10 дни родителите му вече да не представят бележка от общопрактикуващия лекар, че детето е клинично здраво и че не е било в контакт със заразно болен. Това предвиждат промени в Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях, качени за обществено обсъждане.

Наредбата сега предвижда при прием в градина родителите да представят данни за извършените задължителни имунизации на детето. Не се отчита възможността, че при определени условия (хронично заболяване, трансплантация, терапия и др.) броят на приемите за определени ваксини може да е променен.

С промените се въвежда изискването за предоставяне на заключение от общопрактикуващ или друг лекар, че на детето са извършени всички задължителни имунизации и реимунизации за възрастта, като се приложат и данни за поставените задължителни и препоръчителни имунизации и реимунизации по дата на поставяне, поредност на приема и търговското наименование на приложената ваксина.

Така се улеснява изготвянето на оценка, при регистриране на случай на варицела в дадена група в детска градина, по отношение на това кои деца подлежат на карантина и посещение на засегнатата група, в зависимост от това дали има приложена ваксина или не срещу заболяването.

Въвежда се задължение всяка сутрин при приема на децата да се прави проверка на здравословното им състояние по отношение наличие на клинични симптоми за заразно заболяване. При наличие на симптоми, детето няма да се допуска в яслената група.

Посещението са се допускава при клинично оздравяване. По изключение е предвидено да се допуска прием на дете с клинични симптоми, когато с медицинска бележка, издадена въз основа на медицински преглед от общопрактикуващия лекар или лекар специалист, е удостоверено, че детето не е заразно болно и не представлява риск за здравето на останалите деца в групата.

ОТПУСКАТ СЕ 2 МЛН. ЛЕВА НА КАРТОФОПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ ЗА БОРБА С ВРЕДИТЕЛИТЕ

Общинска администрация – Сатовча уведомява заинтересованите лица, че Управителният съвет на Държавен фонд „Земеделие“ (УС на ДФЗ) утвърди финансов ресурс до 2 000 000 лева за 2025 г. по схема за държавна помощ „Помощ за компенсирани разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи (Elateridae)“.

Целта на схемата е ограничаване на загубите от разпространението на почвени вредители по картофите от сем. Телени червеи (Elateridae) на територията на Р България. Помощта се предоставя под формата на компенсирани на част от разходите на земеделските стопани по закупуване на продукти за растителна защита за контрол на посочения вредител, които са обект на Националната програма (Програмата) от мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи (Elateridae).

Размерът на помощта е до 100% от разходите по закупуване на продукти за растителна защита за предотвратяване разпространението и унищожаване нашествието от почвени вредители по картофите от сем. Телени червеи (Elateridae), утвърдени в Програмата, но не повече от 1 200 лв./ха, с ДДС.

Земеделските стопани могат сами да избират продуктите за растителна защита, който да прилагат.

През 2023 г. усвоеният ресурс по помощта е в размер на 1 487 330 лв. от 277 земеделски стопани, а през 2024 г. е 1 312 657 лв. от 274 земеделски стопани.

Предстои ДФЗ и МЗХ да изготвят указания за предоставяне на помощта.

КОЛКО БОЛНИЧНИ ЛИСТОВЕ ТРЯБВА ДА ПОЛУЧА, АКО РАБОТЯ НА ДВЕ МЕСТА

Немалко са хората, които работят на повече от едно място на трудов договор. Съответно се водят здравноосигурени. Случва се да се разболеят и логично следва въпросът – Колко болнични листове трябва да им бъдат издадени, след като работодателите са двама, например?

Експертите от НОИ отговарят:

На осигурените лица, които работят при повече от един работодател/осигурител се издава повече от един екземпляр на болничния лист за представяне пред всеки от тях.

Важно е да се знае, че данните във всички екземпляри на болничния лист трябва да са едни и същи. Когато болничните листове са издадени от ЛКК екземплярите се извеждат под един и същ номер в Книгата за решенията на ЛКК.

На ред „Бележки“ в болничния лист се вписва бележка с текст „Болничният лист се издава за повече от един работодател/осигурител“ и се вписва и броят на работодателите/осигурителите, за които е издаден.

Когато осигуреното лице работи при един работодател/осигурител по повече от едно правоотношение/основание за осигуряване се издава само един болничен лист.

УС НА ДФЗ ОТПУСКА 500 ХИЛ. ЛЕВА ЗА БОРБА С ДОМАТЕНИЯ МОЛЕЦ

Общинска администрация – Сатовча уведомява Общинска администрация – Сатовча уведомява заинтересованите лица, че Оранжерийните производители ще получат финансова подкрепа до 500 000 лева за борба с вредителите по домати за 2025 г., по решение на Управителният съвет на Държавен фонд „Земеделие“ (УС на ДФЗ). Средствата са осигурени по схемата „Помощ за компенсирани разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на доматен миниращ молец - Tuta absoluta Meyrick (Lepidoptera)“.

Целта на помощта е ограничаване загубите на продукция, причинени от вредителя Доматен миниращ молец - Tuta absoluta по зеленчукови култури, отглеждани в оранжерии. Помощта се предоставя под формата на компенсирани на част от разходите на земеделските стопани, отглеждащи домати в оранжерии, по закупуване на продукти и средства за растителна защита за контрол и ликвидиране на вредителя по културата домати. Размерът на помощта е до 100% от разходите за закупуването и прилагането на продукти за растителна защита, разрешени в Република България за контрол на Доматен миниращ молец - Tuta absoluta в оранжерии за домати (зеленчуци), но не повече от 3 500 лв./ха., с включен ДДС.

Усвоеният ресурс през 2023 г. по помощта е в размер на 342 510 лв. от 155 земеделски стопани, а през 2024 г. е 379 968 лв. от 205 земеделски стопани.

Предстои Държавен фонд „Земеделие“ и Министерството на земеделието и храните да изготвят указанията за предоставяне на помощта.

Въпрос: Здравейте! Как мога да си избира личен лекар през сайта на НЗОК? Имам УКД, но с него мога само да видя коя година личният ми лекар е прекратил договора си с НЗОК...

Отговор на НЗОК: Съгласно Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, здравноосигурените лица имат право свободно да избират лекар в лечебно заведение за първична извънболнична медицинска помощ на територията на цялата страна, сключило договор с НЗОК. Извън нормативно определените срокове (от 1 до 30 юни и от 1 до 31 декември) смяна на общопрактикуващия лекар е възможна по всяко време на годината единствено при определени хипотези, какъвто е и Вашият случай - при прекратяване на договора на лекаря с районната здравноосигурителна каса (РЗОК).

Попълват формуляр за избор на общопрактикуващ лекар (ОПЛ), който може да изтеглите безплатно от сайта на НЗОК – www.nhif.bg - меню „За гражданите“ - линк „Регистрационни форми за постоянен избор на

ДАНЪЧЕН КАЛЕНДАР

До 14-ти април:
ЗСВТС

АПРИЛ 2025г.

Подаване на Интрастат декларация за вътресъюзен внос /вътресъюзен износ, съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗСВТС - за референтен период месец март 2025 г.

ЗДДС

1. Подаване на справка-декларация по ЗДДС, ведно с отчетни регистри и внасяне на дължимия ДДС за данъчния период - месец март.

2. Подаване на VIES-декларация от регистрирано лице, което е извършило вътреобщностни доставки, доставки като посредник в тристранна операция (с изключение на получено авансово плащане (цялостно или частично) от посредник в тристранна операция) или доставки на услуги по чл. 21, ал. 2 от ЗДДС (включително получените авансови плащания), с място на изпълнение на територията на друга държава членка за данъчния период – месец март. Регистрираното лице, което през данъчния период месец март изпраща или транспортира стоки под режим на складиране на стоки до поискване от територията на страната до територията на друга държава членка и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

Забележка: Регистрирано лице, което през данъчния период – месец март е извършило вътреобщностни доставки, по които получатели са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия, или доставки като посредник в тристранна операция, по които получатели са данъчно задължени лица или данъчно незадължени юридически лица, регистрирани за целите на ДДС в Северна Ирландия подава VIES-декларация. Регистрирано лице, което прехвърля стоки, представляващи част от неговите стопански активи, от територията на страната до територията на Северна Ирландия под режим на складиране на стоки до поискване и/или когато през този период настъпи промяна, включително замяна на лицето по чл. 15а, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, попълва раздел „Г“ на VIES-декларацията.

общопрактикуващ лекар“. На гърба на формуляра има указания за попълването му. С формуляра отивате при новоизбрания личен лекар и той ще наанесе данните за практиката си в него. Носете и здравноосигурителната си книжка.

НЗОК осигурява възможност на здравноосигурените лица да правят онлайн избор на общопрактикуващ (личен) лекар ако имат квалифициран електронен подпис (КЕП), който трябва да бъде издаден на физическо лице и да се идентифицира с личния идентификатор на гражданина, а не с ЕИК/Булстат.

Услугата „Онлайн избор на личен лекар“ е активна при достъп до Персонализираната информационна система (ПИС) на НЗОК, осъществен само чрез персонален електронен подпис, издаден на физическо лице от лицензирани доставчици на удостоверителни услуги, т.е. регистрационната форма за избор на личен лекар се подава по електронен път чрез ПИС на НЗОК само с електронен подпис на здравноосигуреното лице.

За целта от интернет страницата на НЗОК – www.nhif.bg - „Електронни услуги“ - секция „Online избор на личен лекар“ трябва да влезете в личното си електронно здравно досие с цифров сертификат. На екраните е визуализиран интерфейсът, чрез който се прави онлайн избор на общопрактикуващ лекар (ОПЛ).

Справка за общопрактикуващите лекари, сключили договор с НЗОК, може да направите на сайта на НЗОК - рубрика „За граждани“ - меню „Електронни услуги“ - линк „Търсене на договорни партньори и дейности“ - подлинк „Общопрактикуващи лекари“.

Въпрос: Колко дни е клиничната пътека при постъпване на бременна в болница с висока кръвнина. Каза ми, че е 6 дни тоест постъпих в понеделник, това означава ли че в събота, ако всичко е наред ще ме изпишат.

Отговор на НЗОК: Не сте конкретизирали по коя клинична пътека сте приети.

КП № 1 „Стационарни грижи при бременност с повишен риск“ е с минимален болничен престой 3 дни.

КП № 2 „Пренатална инвазивна диагностика на бременността и интензивни грижи при бременност с реализиран риск“ е с минимален болничен престой 5 дни.

Лекуващият екип няма право да изпише пациент, който не е възстановен, независимо от посочения болничен престой по съответната клинична пътека. Условието за т.нар. „минимален“ престой е заложено с цел осигуряване на минимално болнично лечение. Този престой не е оптимален за излекуване на пациента. Тълкува се като осигуряване или минимална защита на пациента във връзка със заплащане на медицинската дейност на случай.

При необходимост от продължаване на лечението в болнични условия, то се удължава колкото е необходимо до постигане на очаквания лечебен резултат. Пациент се изписва само при липса на медицински риск от приключване на болничното лечение въз основа на обективни клинични и лабораторни данни за стабилно общо състояние.

ПОЛЕЗНИ СЪВЕТИ

ЧЕСТО СРЕЩАНИТЕ ПРИЧИНИ ЗА ИЗДЪЛЖАВАНЕ НА РАЗСАДА

Всяка култура има свои специфични изисквания към условията на отглеждане, а отклонението от оптималните параметри води до възникване на различни проблеми на всеки етап от развитието. Един от тях е прекалено високото израстване на разсада, при което стъблата остават много тънки и крехки, а междувъзлията са силно издължени. Такива растения обикновено имат слабо развита коренова система.

Защо разсадът се издължава?

Причините за издължаване на разсада са различни – недостиг на светлина, поливане, подхранване, температурни условия и др. В природата растенията се адаптират – поникват, цъфтят и дават плод тогава, когато условията за това са подходящи, но оцеляват само силните. Ако условията на отглеждане са близки до естествените, но се отстранят негативните влияния на непредвидимите фактори, тогава резултатът ще бъде различен.

Недостиг на светлина

Най-честата причина за издължаване на растенията е недостигът на светлина. Началният период на отглеждане на разсада се характеризира с къса светлинна част на деня. Поради липса на достатъчно светлина, растенията се устремяват към слънцето, но остават тънки и слаби. Те се пресаждат много трудно и често се повреждат. Проблемът е особено остър при култури с по-дълъг цикъл на развитие – целина, пипер, патладжан и други, защото естествената светлина не достига.

Ако разсадът е достигнал фаза на развитие за засаждане на постоянно място, но температурите не позволяват, тогава не трябва да бързаме. Критичният недостиг на светлина е необходимо да се компенсира.

Универсално решение са фитолампите. Достатъчно е да ги поставим на разстояние около 30 см от разсада и да ги включваме за 3-4 часа сутрин и вечер, както и при облачно време. Могат да се използват и светлоотразяващи екрани, но основното е, че растенията трябва да получават светлина за около 12 часа в денонощие.

Нарушени температурни условия

В помещението не трябва да е твърде горещо или студено. За повечето растения оптималните температури са не по-високи от 25 градуса по Целзий. Има и любители на топлината – пипер, патладжан и други, които предпочитат 25-28 градуса.

За поникване на семената са необходими малко по-високи температури, но след появата на семеделите е добре температурата да се намали с 4-6 градуса за около седмица. Може да се симулират природни условия, като нощните температурисе намаляват с 3-6 градуса и при липса на светлина.

Проблеми с влажността

Колкото разсадът е по-млад и по-деликатна е културата, толкова по-внимателно трябва да се подхожда към нивото на влажност. При засушаване в растенията се натрупват вредни соли, които са причина за издължаване

ване и постепенно изсъхване.

Разсадът се издължава и когато се напоява твърде често, защото прекомерната влажност преустановява развитието на кореновата система. Това води също до появата на патогени и развитие на гниещи процеси.

Трудно е да се каже колко често трябва да се полива, защото зависи от етапа на развитие, качествата на почвата, както и от изискванията на всяка култура. Ако почвата изсъхва по-бързо, тогава е необходимо да се полива по-често. Важно е тя да изсъхва на дълбочина от 2-3 см между интервалите, а температурата на водата да бъде 20-25 градуса.

Гъсто засяване на семената и неправилно пикиране

Ако засеем гъсто семената, растенията започват да се конкурират помежду си за светлина и пространство от момента, в който поникнат. Когато оставим разсада дълго време в един контейнер, тогава няма да има достатъчно място за развитие на кореновата система, а стъблата ще си пречат взаимно и ще растат неестествено дълги и тънки. Разбира се, най-добре е да се пикират в отделни контейнери възможно най-рано, веднага след появата на първите истински листа.

На по-ранен етап можем да разредем разсада, като премахнем слабите растения, а може и част от останалите, като осигурим достатъчно пространство между тях.

Ако вече са развили повече листа, тогава може да се отреже долната двойка, което ще шокира растението и ще забави развитието му. При пикиране разсадът се поставя по-дълбоко, което стимулира растежа на кореновата система и го прави по-силен и здрав.

Неправилно подхранване

Азотът, фосфорът и калият са жизнено необходими за здравословния растеж на растенията. Недостигът им ще доведе до забавяне на развитието, но те трябва да бъдат дозирани правилно – важно е не само количеството, но и съотношението, защото често излишъкът е по-вреден от недостига. Високите количества азот водят до бързо израстване на разсада, но листната маса доминира, а стъблата остават тънки и крехки.

Косвена причина за издължаване на разсада може да бъде и недостигът на хранителни вещества. Установено е, че в такава среда растенията реагират по-силно на неблагоприятните условия, предизвикани от топлина и светлина.

ВЕГАН ЧИЙЗКЕЙК БЕЗ ЗАХАР

Необходими продукти:

- *оризовки* - 6 бр.
- *орехи* - 70 г
- *кокосово масло* - 10 г
- *веган кокосов заквасен десерт* - 200 г *кофичка*
- *веган крем за мазане с кокос* - 75 г
- *плодов спред* - 4 ч.л
- *ядки* - 20 г

Начин на приготвяне:

Оризовките и орехите се смилат в блендер или чопър, като към тях се прибавя и кокосовото масло.

Получената смес разстиламе във форма и поставяме във фризер за около 20 минути, за да стегне.

През това време в отделна купа смесваме кокосовия десерт, кокосовия крем и плодовия спред до получаване на хомогенна смес, като оставяме в хладилник за 10 минути.

Към оризовките добавяме получения крем, който разстиламе и поръсваме с ядки по желание и поставяме в хладилник за още 10 минути.

Попълнете празните квадратчета, така че всеки ред, всяка колона и всяка 3x3 секция да съдържа числата от 1 до 9.

3			8	1			2
2	1		3		6		4
			2	4			
8	9				1		6
	6					5	
7	2				4		9
			5	9			
9	4		8		7		5
6			1	7			3

„ЗЕЛЕН ТЕЛЕФОН” НА ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - САТОВЧА

На телефон **0879/12-17-14** можете да подадете сигнали за замърсяване на околната среда и за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали се приемат в рамките на работната седмица от 08.00ч. до 17.00ч.

При аварийни ситуации за замърсяване на околната среда в извънработно време могат да се подават сигнали на телефон: **07541/20-66.**

При подаване на сигнал по телефона, по електронен път или чрез внасяне на писмо в деловодството на Общинска администрация, в информацията, която предоставяте, трябва да фигурира както описание на нарушението, така и вашите данни – име, адрес и телефон за писмен отговор на вашия сигнал. Имате право и трябва да изискате такъв отговор, за да сте сигурни, че сигналът е приет и ще бъде извършена проверка на място!

БОСИЛЕК

Босилекът е силно благоуханно растение, чиито листа се използват като подправка за най-различни видове храни. Босилекът се е превърнал в една от най-разпознаваемите билки в света, откакто сос песто, който представлява смес от босилек, борови ядки и сирене пармезан, става широко популярен.

Босилекът има кръгли, островърхи листа в зелен цвят. Съществуват повече от 60 разновидности на босилек, които се различават в известна степен по външен вид и вкус. Докато вкусът на сладкия босилек е чист и остър, други сортове, също предлагат уникални вкусове: лимонов, на ананас и на канела.

Състав на босилека

Босилекът е отличен източник на витамин К и много добър източник на желязо, калций и витамин А. В допълнение, той е добър източник на диетични фибри, манган, магнезий, витамин С и калий. 3 гр. босилек съдържат 7.52 калории и 0.44 гр. протеини.

Кулинарна употреба на босилек

Босилекът е незаменима подправка в редица ястия от италианската кухня. Използва се за подправяне на пици, печени птици и говежди меса. Както стана ясно от него се приготвя световноизвестния сос Песто. Босилекът влиза в състава на много маринати и бульони. Много добре си подхожда с говеждо и дивечово месо, с картофени и зелени ястия. В комбинация с копър и естрагон босилекът влиза в състава на небезизвестния балсамов оцет.

Пресният босилек се използва за овкусяване на ястия с риба и яйца. С него се приготвя вкусната салата от домати и моцарела, както и безброй пасти. Без босилека италианската кухня не би била същата.

Ползи от босилека

Редица изследвания показват уникалните свойства на босилека за предпазване от редица здравни проблеми, а именно:

- ДНК защита и антибактериално действие. Уникалният спектър от активни съставки, наречени флавоноиди, съдържащи се в босилека, осигуряват защита на клетъчно ниво. Ориентин и висенин са два водоразтворими флавоноиди, които защитават клетъчните структури, както и хромозомите от радиация и щети, породени от действието на кислорода. В допълнение, приемът на босилек осигурява защита срещу нежелано бактериално развитие.

- Противовъзпалителни ефекти. Еугенол, компонент на летливите масла на босилека, е предмет на широко проучване, тъй като това вещество може да блокира дейността на ензим в организма, наречен циклооксигеназа (СОХ), който има възпалително действие.

- Хранителните вещества, съдържащи се в босилек са от съществено значение за сърдечно-съдовите заболявания. Босилекът е много добър източник на витамин А (чрез своята концентрация на каротеноиди, като бета каротин).

- Чайът от босилек е много полезен за консумация след хранене. Той успокоява раздразнения стомах и помага при заболявания като язва, диария, инфекции на пикочните пътища и дори анорексия. В 250 мл вода се добавят 2 с.л. листа от босилек. Сместа се запарва, след което се прецежда и се пие.

- Босилекът е много подходящ за стимулиране на апетита. Приготвя се отвара от вино и босилек, като към 1 литър вино се добавят около две шепи от билката и малко мед. Получената отвара престоява до една седмица като от време на време се разклаща. След този период сместа се прецежда и се приема около половин час преди хранене.

- Силният аромат на босилека отблъсква насекоми като мухи и комари. Много често маслото от босилек се използва именно с такава цел, защото не само отблъскват неприятните насекоми, но и убиват техните ларви.

МАЛКА обява (до 76 символа)	РЕКЛАМА (в каре)	ОБЯВА (в каре)
2.00 лева	1.00 лв./см ²	0.50 лв./см ²

Виз на брой

Госпожата каза на класа:
- Всеки, който е глупак, да стане прав.
Мълчание, всички стоят седнали и се гледат един друг. По едно време Иванчо се изправя:
- Иванчо, да не би да си признаваш, че си глупав?
- Не госпожо, но някакси ми е неудобно само вие да стоите права.

-Индийски сериал:
- Мила, нашата връзка е обречена!
- Но защо?
- Трябва да ти кажа нещо: аз съм истинския ти баща!
- Но как е възможно това? Та аз съм истинската ти майка?